

Pohjois-Savon perhekeskusverkoston rakenne 2025

**Me olemme
Pohjois-Savon
lasten, nuorten ja
perhepalveluiden
perhekeskusverkosto**

Verkostoon kuuluvat Pohjois-Savon hyvinvointialueen, kuntien, järjestöjen, uskonnollisten yhteisöjen sekä Kelan palvelut ja toiminnot.

Verkostoa johdetaan ja koordinoidaan kokonaisuutena, verkostajohtamisen mukaisesti, lapsi- ja perhelähtöisesti.

Perhekeskuksen palveluverkostoon kuuluvat:

- Lapsiperheiden sosiaali- ja terveystalvelut
- Psykososiaalinen opiskeluhuolto
- Lapsiperheiden erikoispalvelut
- Varhaiskasvatus- ja opetuspalvelut
- Vapaa-aika-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut
- Järjestöjen ja uskonnollisten yhteisöjen toiminta ja palvelut
- Kuntien avoimet kohtaamispaikat lapsille, nuorille ja perheille
- Kuntien terveyttä ja hyvinvointia edistävä toiminta
- Kelan palvelut ja etuudet

Pohjois-Savon
perhekeskusverkosto
muodostuu viiden laajan
perhekeskuksen
ympärille

- IISALMI = Pohjoinen
 - Rautavaara, Keitele, Pielavesi, Vieremä, Sonkajärvi, Kiuruvesi
- SIILINJÄRVI = Koillinen
 - Maaninka, Nilsinä, Lapinlahti
- KUOPIO= Keskinen
 - Kanta-Kuopio + Juankoski, Tuusniemi, Kaavi
- SUONENJOKI= Läntinen
 - Rautalampi, Karttula, Tervo, Vesanto
- VARKAUS = Eteläinen
 - Joroinen, Leppävirta

Perhekeskusverkoston johtamisen rakenteet

Perhekeskusverkostoa koordinoi HVA:n perhekeskuskoordinaattori. Perhekeskusverkoston työryhmissä sovitaan vastuista ja rooleista.

Maakunnallinen Pohjois-Savon perhekeskusverkoston ohjausryhmä	Viisi perhekeskusverkostoa Pohjois-Savossa	Verkostot ja työryhmät, jotka tukevat perhekeskuksen tehtäviä ja tavoitteita
<p>Maakunnan ohjausryhmä linjaa ja arvioi maakunnallista perhekeskustoimintaa, sekä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa.</p> <p>Organisointivastuu on hyvinvointialueen perhepalveluiden johtajalla.</p> <p>Ohjausryhmä tapaa 2-4 kertaa vuodessa.</p>	<p>Perhekeskusverkostot on koottu viiden (5) laajan perhekeskuksen ympärille.</p> <p>Organisointivastuu perhekeskuskoordinaattorilla.</p> <p>Kunkin perhekeskusverkoston kehittämisen tueksi voi perustaa tarvittaessa asioita valmistelevan työryhmän.</p> <p>Perhekeskusverkostot kokoontuvat 3-5 kertaa vuoden aikana.</p>	<p>Perhekeskuksen tehtävien ja tavoitteiden saavuttamisen tukena ovat monet asiantuntijaverkostot ja työryhmät sekä PSHVA:lla että kunnissa, järjestöissä ja seurakunnissa.</p> <p>Verkostot ja työryhmät toimivat perhekeskusverkoston ja maakunnan ohjausryhmän linjausten mukaisesti.</p>

Perhekeskus- verkoston toiminnan periaatteet

- Lapsi-, nuori- ja perhelähtöisyys sisältäen lapsen oikeudet
- Palvelujen yhdenvertainen saatavuus, oikea-aikaisuus ja jatkuvuus
- Painotuksen siirtäminen ehkäisevään ja ennakoivaan työhön
- Laadukas ja vaikuttava toiminta
- Monialaisuus ja yhteen toimivuus
- Kustannusten hillitseminen

Muut periaatteet:

- osallisuuden vahvistuminen
- perheen voimavarojen vahvistuminen
- perheiden monimuotoisuus
- sukupuolen moninaisuuden huomioon ottaminen
- vastavuoroinen kohtaaminen
- suhteen jatkuvuus ja luottamus
- vertaistuki ja yhteisöllisyys
- asiantuntemus ja vaikuttavien menetelmien käyttö.

Lapsen ja perheen terveyttä ja hyvinvointia edistävät ja tukevat verkostot

Tavoite

- Perhekeskuksen ydintehtävä on edistää lapsen, nuoren, vanhempien ja koko perheen terveyttä ja hyvinvointia. Tähän kuuluvat esimerkiksi:
 - lapsen ja nuoren fyysisen, psyykkisen ja psykososiaalisen kehityksen seuranta ja edistäminen;
 - perheen terveellisten elintapojen edistäminen;
 - vanhemmuuden ja perheen lähiverkoston tukeminen; sekä
 - vanhempien ohjaaminen tarvittaessa esimerkiksi päihde- tai mielenterveyspalveluihin.
- Lähtökohtana työlle ovat äitiys- ja lastenneuvolan sekä kouluterveydenhuollon terveystarkastukset, **erityisesti koko perheen laajat terveystarkastukset.**
- Tutkimustieto lapsen kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia suojaavista tekijöistä ohjaa toimintaa.

Verkostot

- Raskaus ja vauva-ajan mielenterveyden edistämisen työryhmä (RaVaMt) (mt ja päihdeasioita)
- Ehkäisevän mielenterveyden ja päihdetyön työryhmä
- Elintapaohjauksen työryhmä (PSHVA)
- Neuvokas perhe-työryhmä
- Lasten, nuorten ja perheiden ravitsemusterveyden edistämisen työryhmä
- Liikunnallisen elämäntavan edistämisen työryhmä
- Kulttuurihyvinvointityöryhmä
- Unityöryhmä

Vanhemmuutta ja parisuhdetta tukevat verkostot Pohjois-Savossa

Tavoite

- Vanhempien toiminta ja suhde lapseen ovat lapsen hyvinvoinnin ja mielenterveyden perusta.
- Vanhempien toimiva parisuhde edistää koko perheen hyvinvointia.
- Perhekeskuksessa kiinnitetään erityistä huomiota vanhempana jaksamiseen, vanhemmuuden voimavaroihin ja perheen tukiverkostoihin.
- Tukea tarjotaan raskauden ajalta lähtien lapsen eri ikävaiheissa ja muuttuvissa tilanteissa.

Verkostot

- Lapset puheeksi-verkosto
- Perhevalmennus-työryhmä
- Seksuaaliterveyden edistämisen työryhmä
- Seksuaaliterveyden edistämisen työryhmä (PSHVA)
- Vahvuutta vanhemmuuteen menetelmäosaajien-verkosto

Varhaista tukea, hoitoa ja kuntoutusta tukevat verkostot Pohjois-Savossa

Tavoite

- Perhekeskuksessa lapset ja vanhemmat saavat tarpeiden mukaista apua aikaisempaa nopeammin, kohdennetummin ja koordinoitummin.
- Tämä edellyttää toimivaa monialaista yhteistyötä.
- Perhekeskuksessa palveluohjaus on nopeaa, joustavaa ja mahdollistaa viiveettömän pääsyn palveluihin sekä ohjautumisen oikealle työntekijälle.
- Sähköisten palveluiden kautta palveluihin pääsee helposti ja nopeasti.
- Varhaisemmalla tuella ja hoidolla vähennetään ongelmien vaikeutumista ja korjaavien palvelujen tarvetta.

Verkostot

- Ehkäisevän päihdetyön ja riippuvuuksien – verkosto
- Lääkinnällisen kuntoutuksen työryhmät
- Yhdessä aika; neuvolan palveluesihenkilöt ja kuntien perhekeskusyhdyshenkilöt
- Nikotiiniton sote-työryhmä
- PSHVA:n ravitsemushoitotyöryhmä
- PAKKA-verkosto/Kuopion päihdetyön koordinaattori
- Mukana verkosto/ TATU ry

Sovinnolliseen eroon auttavat ja vanhemmuuden jatkumista tukevat verkostot Pohjois-Savossa

Tavoite

- Eroauttamisessa turvataan lapsen oikeudet erotilanteessa ja varmistetaan, että lapsi ei joudu vanhempien kiistelyn välittäjäksi tai kiistakapulaksi. Tavoitteena on, että lasten tärkeät ihmissuhteet ja turvallinen kasvuympäristö säilyvät vanhempien erosta huolimatta.
- Eroauttamisessa tuetaan vanhempien vanhemmuutta ja sen jatkumista erotilanteessa. Samalla tuetaan myös vanhempien hyvinvointia.
- Eron ensiapupiste palvelee ilman ajanvarausta ja auttaa eron ensivaiheiden järjestelyissä
- Neuvola, kasvatus- ja perheneuvonta sekä perheoikeudelliset palvelut tukevat eron eri vaiheissa
- Avoimet kohtaamispaikat ja verkon ryhmät puolestaan tarjoavat vertaistukea.
- Vanhemmuussuunnitelma
- Perheoikeudelliset palvelut
- Apua eroon -verkkopalvelu (Ensi- ja turvakotien liitto)

Verkostot

- Haastavat erot työryhmä

Perheiden monimuotoisuuden, myös maahanmuuttajat, huomioivat verkostot Pohjois-Savossa

Tavoite

- Perhekeskuksessa kaikilla lapsilla, perheillä ja raskaana olevilla on oikeus saada yhdenvertaisesti palveluja. Palvelut ovat hyvin saavutettavia ja niihin on esteetön pääsy. Ohjeissa, neuvontamateriaaleissa ja verkkoviestinnässä on saatavilla eri kieliversioita sekä selkokieliä versioita.
- Perhekeskuksen työntekijät tunnistavat ja ottavat tietoisesti huomioon perheiden moninaisuuden ja monimuotoisuuden sekä erilaiset tarpeet. Perhekeskukseen kehitetään avoin ja hyväksyvä asenneilmasto sekä sukupuolisensitiivinen työote.
- Perhekeskuksen kohtaamispaikka osallistuu alueella asuvien maahanmuuttajaperheiden kotoutumistyöhön.
- Monimuotoiset perheet
- Kohtaamispaikka

Verkostot

- Perheentalo-verkosto
- Kohtaamispaikka-verkosto (ei vielä olemassa)
- Perhekeskuksen osallisuustyöryhmä

Nuorten terveyttä ja hyvinvointia tukeva toiminta

Tavoite

- Yksinäisyyden ehkäisy, sosiaaliset taidot
- Osallisuuden lisääminen
- Liikunnan lisääminen
- Mielen terveyden edistäminen
- Päihteiden ja riippuvuuksien ehkäisy
- Ohjaamojen ja etsivän nuoristyön kehittäminen kunnissa

Verkostot

- Alte-verkosto/ Nuortenpalvelut ry
- Etsivän nuorisotyön koordinaatioryhmä
- Nuorisotyön koordinaatuoryhmä, aluekoordinaatio@metsakartano.com
- Pohjois-Savon nuorisovaltuusto

Väkivaltaa ehkäisevät verkostot Pohjois-Savossa

Tavoite

- Perheessä tai muussa lähisuhteessa tapahtuva väkivalta koskettaa kaikkia, jotka elävät sen vaikutuspiirissä. Altistuminen vanhempien tai muiden perheenjäsenten väliselle fyysiselle, seksuaaliselle tai henkiselle väkivallalle ja hyväksikäytölle vaikuttaa vakavasti lapsiin.
- Perhekeskuksen tehtävänä on lähisuhde- ja perheväkivallan varhainen tunnistaminen, puheeksi ottaminen, ehkäiseminen ja tuen tarpeeseen vastaaminen. Työntekijät koulutetaan tunnistamaan lähisuhdeväkivalta ja puuttumaan siihen.
- Perhekeskuksen työntekijät tekevät yhteistyötä sosiaalityön, erikoissairaanhoidon, lastensuojelun, muiden erityispalvelujen ja viranomaisten kanssa. Yhteistyössä hyödynnetään monialaisia ehkäisevän väkivaltatyön menetelmiä kuten MARAK ja LASTA.
- Väkivallan ehkäisy
- MARAK - moniammatillinen riskinarviointi
- LASTA-seula-malli tiedon jakamiseen ja monialaiseen yhteistyöhön

Verkostot

- Lähisuhdeväkivallan- verkosto
- Kiusaamisen ehkäisyn työryhmä
- Marak-verkosto
- Ankkuri-toiminta